

Obsah

Úvod	V
Předmluva ke 4. vydání	VII
O autorech	IX
Obsah	XIII
Seznam použitých zkratk	XXIII

ČÁST I. Základy veřejného a soukromého práva

Kapitola I. Základy teorie práva	3
1. Právo a společenské normativní systémy	3
2. Právo a stát	4
2.1 Právní stát	5
3. Systém práva	7
3.1 Právo hmotné a právo procesní	7
4. Prameny práva	8
4.1 Normativní právní akty	9
4.2 Prameny práva EU	10
4.3 Nálezy Ústavního soudu	10
4.4 Tvorba práva	11
5. Právní normy	13
5.1 Právní normy kogentní a dispozitivní	14
5.2 Struktura právní normy	14
5.3 Druhy právních norem	15
5.4 Působnost právních norem	17
6. Realizace práva a právní vztahy	18
6.1 Právní skutečnosti	20
6.2 Subjekty právních vztahů	22
6.3 Objekty právních vztahů	25
Kapitola II. Základy práva Evropské unie	27
1. Základní cíle Evropské unie	29
2. Prameny práva EU	30
3. Provádění práva EU – soudní systém EU	35
3.1 Hmotná aplikace	37
3.2 Funkční aplikace	37
4. Poměr práva EU k vnitrostátnímu právnímu řádu	37
5. Orgány EU	39
5.1 Evropský parlament	40
5.2 Rada EU	42
5.3 Evropská rada	44

5.4 Evropská komise	45
5.5 Soudy EU	48
5.6 Účetní dvůr	49
5.7 Evropská centrální banka	50
5.8 Hospodářský a sociální výbor	51
6. Lisabonská (reformní) smlouva a změny v právu ES (EU)	52
* Kapitola III. Základy ústavního práva	53
1. Pojem ústavního práva	53
2. Pojem ústavy a její funkce	53
3. Pramene ústavního práva	54
3.1 Ústava České republiky	55
4. Základy politického systému a soustava nejvyšších státních orgánů ..	56
4.1 Orgány zákonodárné	57
4.2 Orgány výkonné	58
4.3 Orgány soudní	59
4.4 Ústavní soud ČR	60
5. Státní občanství – nabývání a pozbývání	63
Kapitola IV. Člověk, občan a lidská práva	65
1. Člověk a občan	65
1.1 Pojem občan	65
1.2 Občan a stát	65
2. Mezinárodní úprava lidských práv	67
2.1 Mezinárodněprávní dokumenty OSN	67
2.2 Všeobecná deklarace lidských práv	67
2.3 Pakty OSN o ochraně lidských práv	68
2.4 Úmluva o odstranění rasové diskriminace	69
2.5 Úmluva o odstranění diskriminace žen	69
2.6 Úmluva o právech dítěte	70
2.7 Dokumenty specializovaných mezinárodních organizací	71
3. Evropské právo a ochrana lidských práv	71
3.1 Rada Evropy	71
3.2 Evropská unie	74
4. Právní úprava lidských práv v českém právu	77
4.1 Občanská práva a svobody	77
4.2 Politická práva a svobody	79
4.3 Ekonomická práva a svobody	80
4.4 Sociální práva a svobody	80
4.5 Práva národnostních a etnických menšin	81
4.6 Soudní ochrana lidských práv	81
5. Evropský soud pro lidská práva ve Štrasburku	82
Kapitola V. Základy právní úpravy veřejné správy	85
1. Veřejná správa a správní právo	85

2. Prameny správního práva	86
3. Správní právo hmotné	87
3.1 Základy právní úpravy státní správy	88
3.2 Základy právní úpravy samosprávy	89
3.3 Kontrola veřejné správy	93
3.4 Majetek státu, obcí a krajů	95
4. Správní delikty	101
4.1 Druhy správních deliktů	101
4.2 Přestupky	102
5. Správní právo procesní – základy správního řízení	104
5.1 Subjekty správního řízení	105
5.2 Stadia správního řízení	103

Kapitola VI. Právní základy ochrany životního prostředí 117

1. Evropská dimenze právní ochrany životního prostředí	117
2. Národní právo ochrany životního prostředí	120
2.1 Základní principy právní úpravy	121
3. Zákon o ochraně životního prostředí	122
4. Oblasti ochrany zvláštními zákony	123
4.1 Právní ochrana lesa	123
4.2 Právní ochrana vod	124
4.3 Právní ochrana volně žijící zvěře	125
4.4 Právní úprava zacházení s odpady	125
5. Odpovědnost za ochranu životního prostředí	126

Kapitola VII. Základy trestní odpovědnosti 129

1. Trestní právo – pojem, předmět právní úpravy a prameny trestního práva	129
2. Trestní právo hmotné	130
2.1 Pojem a základy trestní odpovědnosti	131
2.2 Vyloučení trestní odpovědnosti a zánik trestnosti	135
2.3 Tresty a ochranná opatření	137
2.4 Trestání mladistvých pachatelů	141
2.5 Zvláštní část trestního zákoníku	142
3. Trestní právo procesní – základy trestního řízení	149
3.1. Předsoudní řízení	149
3.2. Soudní řízení	150

Kapitola VIII. Základy občansko-právních vztahů 153

1. Pojem a prameny občanského práva	153
2. Občanské právo hmotné	153
2.1 Základní zásady občanského práva	154
2.2 Obecné otázky občansko-právních vztahů	155
2.3 Základy právní úpravy věcných práv	165
2.4 Obecná úprava závazkových vztahů	181

2.5 Základní typy závazků ze smluv	190
2.6 Soukromo-právní ochrana spotřebitele	203
2.7 Druhy odpovědnostních závazků	208
2.8 Právní úprava dědění	211
2.9 Základy autorského práva	214
2.10 Základy rodinného práva	221
3. Občanské právo procesní	241
3.1 Pojem a základní principy občanského soudního řízení	242
3.2 Subjekty řízení	244
3.3 Řízení v prvním stupni	248
3.4 Odvolací řízení	258
3.5 Vykonávací řízení (exekuce)	261
Kapitola IX. Právní vztahy k pozemkům	267
1. Základní pojmy pozemkových právních vztahů, prameny právní úpravy	267
2. Evidence právních vztahů k nemovitostem	268
2.1 Katastr nemovitostí	268
2.2 Zápisy právních vztahů k nemovitostem	270
3. Účelová kategorizace půdy	274
3.1 Druhy pozemků	275
4. Územní plánování	276
4.1 Územně plánovací dokumenty	277
4.2 Územně plánovací podklady	278
5. Stavby a stavební práva	278
5.1 Územní řízení a územní rozhodnutí	278
5.2 Stavební řízení	280
5.3 Užívání stavby po dokončení	282
5.4 Odstraňování staveb	283
6. Právní úprava vyvlastnění	283
6.1 Rozhodování a náhrada za vyvlastnění	284
6.2 Podmínky vyvlastnění	284
6.3 Užívání vyvlastněného pozemku a stavby	285
7. Pozemkové úřady a úpravy pozemků	285
Kapitola X. Základy individuálního a kolektivního pracovního práva	289
1. Pojem a prameny pracovního práva	289
1.1 Pojem, systém a funkce pracovního práva	289
1.2 Prameny pracovního práva	290
1.3 Základní zásady pracovního práva	291
2. Subjekty pracovněprávních vztahů	292
2.1 Zaměstnanci	292
2.2 Zaměstnavatelé	293
2.3 Odborové organizace	293

2.4 Stát	294
3. Pracovní poměr	294
3.1 Vznik, změny a zánik pracovního poměru	294
3.2 Základní pracovní podmínky	305
4. Odpovědnost za škodu a náhrada škody	315
4.1 Odpovědnost zaměstnance za škodu	315
4.2 Odpovědnost zaměstnavatele za škodu	317
5. Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr	320
5.1 Dohoda o provedení práce	320
5.2 Dohoda o pracovní činnosti	321
6. Kolektivní pracovní právo	321
6.1 Kolektivní vyjednávání	322
6.2 Kolektivní spory	322
7. Právní úprava zaměstnanosti v ČR	323
7.1 Právo na zaměstnání	323
7.2 Zabezpečování práva na zaměstnání	324

ČÁST II. Právo a podnikání

• Kapitola I. Prameny a vývoj právní úpravy podnikání	329
1. Význam právní úpravy podnikání	329
2. Pojetí právní úpravy podnikání v evropských zemích	329
3. Širší rámec právní úpravy podnikání	330
3.1 Soukromoprávní úprava právních vztahů v podnikání	330
3.2 Veřejnoprávní úprava právních vztahů v podnikání	331
4. Podnikání a podnikatelé	332
4.1 Podnikatelé a jejich členění	333
4.2 Povinnosti v oblasti registrace podnikání	334
4.3 Povinnosti v oblasti účetnictví a evidence majetku	335
• Kapitola II. Základy právní úpravy živnostenského podnikání	337
1. Pojem živnosti a činnosti vyloučené ze živnostenského podnikání	337
2. Rozdělení živností	338
2.1 Živnosti ohlašovací	338
2.2 Živnosti koncesované	339
3. Provozování živnosti – vznik, změna a zánik	339
3.1 Provozování živnosti zahraničními osobami	340
4. Podmínky pro provozování živnosti	340
4.1 Všeobecné podmínky	340
4.2 Zvláštní podmínky	340
4.3 Omezení k provozování živností	340
4.4 Podmínky provozování živnosti právníckými osobami	341
5. Druhy živností podle předmětu činnosti	341
6. Vydání živnostenského oprávnění	342
6.1 Vznik oprávnění provozovat ohlašovací živnost	342

6.2 Vznik oprávnění provozovat koncesovanou živnost	343
7. Provozování živnosti prostřednictvím odpovědného zástupce	344
7.1 Povinnosti při provozování živnosti	345
7.2 Povinnosti ve vztahu k provozovně	346
8. Živnostenský úřad, jeho úkoly a pravomoci	346
8.1 Kontrolní a sankční pravomoci	346
8.2 Živnostenský rejstřík	347
9. Zánik živnostenského oprávnění	347
• Kapitola III. Základy práva hospodářské soutěže	349
1. Pojem hospodářské soutěže a význam její právní regulace	349
2. Evropská dimenze úpravy hospodářské soutěže	349
2.1 Soutěžní právo Evropských společenství	349
3. České právo hospodářské soutěže	350
4. Prameny práva hospodářské soutěže	350
5. Ochrana hospodářské soutěže před omezováním	351
5.1 Dohody narušující soutěž	352
5.2 Zakázané kartely	353
5.3 Dohody o převodu nebo poskytnutí práv z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví	354
5.4 Kartely povolené zákonem	355
5.5 Individuální výjimky ze zákazu dohod	355
5.6 Uplatňování významné tržní síly	356
5.7 Dominantní postavení a jeho zneužívání	356
5.8 Spojování soutěžitelů	358
6. Právní úprava veřejných zakázek a koncesních smluv	360
6.1 Veřejné zakázky a zadavatelé	361
6.2 Znaky veřejné zakázky	362
6.3 Druhy veřejných zakázek	363
6.4 Zadávací řízení	364
6.5 Rámcová smlouva	368
6.6 Průběh zadávacího řízení	368
6.7 Přezkumné řízení	370
6.8 Koncesní zákon	371
7. Nekalá soutěž	372
7.1 Znaky nekalé soutěže	372
Kapitola IV. Veřejnoprávní ochrana spotřebitele	377
1. Veřejnoprávní ochrana spotřebitele v České republice	377
2. Zásady ochrany spotřebitele	377
3. Požadavky na výrobky	378
4. Povinnost podnikatelů při výrobě potravin a tabákových výrobků	379
5. Regulace reklamy	381

Kapitola V. Základy insolvenčního práva	385
1. Právní úprava insolvenčního práva	385
1.1 Úpadek, insolvence, konkurz	385
1.2 Zásady insolvenčního řízení	386
1.3 Insolvenční rejstřík	386
2. Procesní úprava insolvenčního práva	387
2.1 Procesní subjekty	387
2.2 Postavení soudu	387
2.3 Postavení insolvenčních správců	388
2.4 Postavení dlužníka	389
2.5 Postavení věřitelů	389
2.6 Insolvenční návrh	390
2.7 Lhůty	391
2.8 Doručování	392
2.9 Majetková podstata	392
2.10 Příhlášky pohledávek a jejich druhy	393
2.11 Incidenční spory	395
3. Způsoby řešení úpadku	396
3.1 Konkurzní řízení	396
3.2 Reorganizace	400
3.3 Oddlužení	402
4. Evropská dimenze insolvenčního řízení	404
Kapitola VI. Ochrana průmyslových práv a práv na označení ...	405
1. Průmyslová práva	405
2. Vynálezy	406
2.1 Řízení o udělení patentu	406
2.2 Právní ochrana vynálezu	407
2.3 Využívání vynálezu	407
3. Užité vzory	407
4. Průmyslové vzory, právní ochrana designu	408
5. Zlepšovací návrhy	409
6. Topografie polovodičových výrobků	409
7. Nové odrůdy rostlin	410
8. Práva na označení	411
8.1 Ochranné známky	411
8.2 Označení původu výrobků	413
Kapitola VII. Firemní a rejstříkové právo	415
1. Obchodní firma právnické osoby a fyzické osoby	415
1.1 Přechem a převod obchodní firmy	415
1.2 Právní ochrana obchodní firmy	416
2. Obchodní rejstřík	417
2.1 Pojem, funkce a význam	417
2.2 Zásady právní úpravy	417

2.3	Subjekty zapisované do obchodního rejstříku	419
2.4	Řízení o zápisu do obchodního rejstříku	417
2.5	Sbírka listin	420
2.6	Údaje zapisované do obchodního rejstříku	421
Kapitola VIII. Právo obchodních společností		423
1.	Formy obchodních společností	423
2.	Základní kapitál a vklady společníků	414
3.	Vztahy společnosti a společníků	425
3.1	Obchodní podíl	425
3.2	Zákaz konkurence	426
4.	Založení a vznik společnosti	426
5.	Zrušení a zánik společnosti	427
6.	Likvidace společnosti	427
7.	Osobní obchodní společnosti	427
7.1	Věřejná obchodní společnost	428
7.2	Komanditní společnost	431
8.	Kapitálová obchodní společnost	432
8.1	Společnost s ručením omezeným	433
8.2	Akciová společnost	437
9.	Družstvo	443
9.1	Založení družstva	443
9.2	Orgány družstva	444
9.3	Stanovy družstva	444
9.4	Zánik družstva	445
10.	Jiné formy podnikání	445
10.1	Sdružení	445
10.2	Zájmová sdružení právnických osob	446
10.3	Nadace a nadační fondy	446
10.4	Evropská společnost	446
10.5	Evropské družstvo	448
Kapitola IX. Obchodní závazkové vztahy		451
1.	Specifická úprava závazků v obchodních vztazích	451
2.	Aplikace obchodního zákoníku na závazkové vztahy	452
2.1	Ochrana nepodnikatelských subjektů	454
3.	Vznik obchodněprávních závazků	455
3.1	Uzavírání smluv podle obchodního zákoníku	455
3.2	Uzavření smlouvy na základě veřejného návrhu	456
3.3	Obchodní veřejná soutěž	457
3.4	Smlouva o uzavření budoucí smlouvy	458
3.5	Použití obchodních podmínek, vykládacích pravidel a formulářů	459
4.	Zajištění obchodních závazků	459
4.1	Smluvní pokuta	459

4.2 Ručení	460
4.3 Bankovní záruka	460
4.4 Uznání závazku	461
5. Zánik obchodních závazků	461
5.1 Splnění	461
5.2 Odstoupení od smlouvy	463
5.3 Zaplacení odstupného	464
6. Závazky z porušení práva	464
6.1 Odpovědnost za škodu	464
6.2 Odpovědnost za vady	465
6.3 Odpovědnost za prodlení	465
7. Promlčení	466
8. Smluvní typy v obchodním zákoníku	467
8.1 Kupní smlouva	468
8.2 Smlouva o koupi najaté věci	471
8.3 Smlouva o dílo	471
8.4 Smlouva mandátní	475
Kapitola X. Mimosoudní řešení sporů	479
1. Rozhodčí řízení v České republice	479
1.1 Rozhodčí řízení	479
1.2 Průběh rozhodčího řízení	482
1.3 Formy rozhodnutí	484
1.4 Zrušení rozhodčího nálezu soudem	485
1.5 Rozhodčí soudnictví	486
2. Mezinárodní rozhodování obchodních sporů	486
2.1 Mezinárodní rozhodčí soudy	486
2.2 Jiné způsoby řešení sporů	487
Věcný rejstřík	491
OchrSpou – zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů	
OSŘ – zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů	
PolČR – zákon č. 283/1991 Sb., o policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů	
PozKom – zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů	
StavZ – zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů	
TrŘ – zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů	
Tyz – zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů	
UsSouZ – zákon č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů	